

Óli Jacobsen
olijacobsen@olivant.fo

Foreldrini hjá Hendriki, Sigga og Niklas. Sigga hevði ein so óhugnaligan dreyms og bað Hendrik ikki fara

Oyndarfjørður varð hart raktur av hesi vanlukkuni í 1939

Karl Thomsen (1892-1939)
doyði frá trimum børnum.

Thomasia og Sofus Rinkustein.
Hann doyði frá ikki árs gomlum soni

blaðnum frá, hvussu hann upplivdi hesa hending:

“Eg kundi eins væl verið farin í hesi vanlukku. Tað var ein leygardag, at grindaboðini komu. Eg var staddur heimi í Stórustovu hjá Martini Klein. Her sat eisini Hendrik Dahl. Vit vóru allir kammeratar. Hendrik ætlaði sær í grind, og hann bað meg koma við. Eg segði nei, mær dámdi einki at fara, tí eg roknaði, at tað fór at koma inn í kirkjutíð sunnudag, áðrenn vit komu aftur.

Tað var tað síðsta hann segði við meg, tá hann fór úr stólinum, og vit sóust ikki aftur. Eg og Meinhard Emil Joensen lossaðu tilfarið til húsini hjá Hendrik Hammer hendan leygardagin. Meinhard fekk skaða í ein finger. Tað gjørdi, at hann fór ikki við. Eg minnst so væl tað kvøldið. Um 9 tíðina koma vit av møti, og pápi Sofus Rinkustein, Klæmint Joensen, hugdi upp í luftina yvir Skarðið. Hann var so grískur yviri í Skarðinum. Tað var ein ótti tá á øllum. Tað vísti seg eisini, at teir hoyrdu ymiskt fyri sær. Baturin hevði páhangsmotor, og tað var, sum um teir hoyrdu glintan av motori. Eg fari so í song og frætti einki fyrr enn morgunin eftir um hesa ólukkuna.”

Eina tíð aftaná fortaldi Petur Petersen sonur Andrias á Fløtti

í Oyndarfirði fyri mær, at hetta sunnukvøldið, sum teir vóru gingnir burtur, sóu fólkin, sum vóru á møti í Oyndarfirði, menninar koma gangandi inn eftir gólvnum í oljuklæðum.

Hvussu eg fekk boðini

Sjálv visti eg av ongum. Eg frætti hetta á tann hátt, at Justines í Oyndarfirði kom inn á sjómansheimið kl. 9 morgunin eftir hesa hending. Hann hevði annars eisini verið heim við úr Grønlandi við “Niels Finsen” og átti sín leiklut í, at tað spældi so væl av.

Eg var við at seta morgunmat á borðið. So sigur Justines: “Hevur tú frætt nakað úr Oyndarfirði í morgun?” Nei, eg hevði einki frætt. So spurdi hann eina løtu seinni: “Hevur tú einki frætt enn?” “ Nei, hann kundi vera forelskaður, um tað ikki var so!”, svaraði eg aftur.

Tá greiddi hann mær frá tí, sum var hent. Hvat var hent við monnunum, visti hann ikki. Hann visti bara, at ein Hendrik var bjargaður. Teir vóru tveir Hendrikar við. Men hann visti ikki, hvør av teimum var tann bjargaði. Eg sigi: “Tað veit eg. Tað er Hendrik Hammer, sum er bjargaður.” Eg ivaðist ikki í tí, so mikið kendi eg á mær. Hesin Hendrik var pápi Óla Hammer,

kendur frá “Norrønu”. Hesir báðir Hendrikar vóru systkinabørn, uppkallaðir eftir sama abba.

Tað fyrsta menniskja, sum kom at vitja meg, tá ið hetta frættist, var Niels Restorff, sonur Sonnu, sum eg hevði tænt hjá. Tað var um ta tíðina, eg var hjá teimum, at vit vórðu trúlovað. Tey vístu tá aftur sítt trúfesti.

Eitt feigdaræl

Eg minnst eisini hetta veðrið. Eg var ein túr úti á keiuna saman við Jógvani, beiggi Hendrik, og Meinhard Emil Joensen hetta leygarkvøldið. Teir vóru bestu vinir, og vóru komnir til Havnar ein túr. Teir høvdu bíðað eftir mær, inntil eg var liðug á sjómansheiminum hetta kvøldið. Meðan vit ganga út eftir keiuni kemur eitt so sera ringt vátakavael við nógvum vindi. So sigur Jógvan, beiggi Hendrik: “Hetta var eitt feigdaræl.” Lítið ánaði hann, hvussu beinrakið hetta var!

Eg hevði ikki verið í Oyndarfirði fyrr enn Hendrik doyði. Tað var heldur ikki so lætt at koma hagar. Hendrik var eisini burtur frá mars og út í oktober. Hann var bestimaður í fleiri ár við “Eysturoynni”, sum Alfred Egholm førði. Hendrik hevði búð hjá Affa, sum hann var kallaður, tá ið hann gekk á skiparaskúla í

1931/32. Hann hevði kanska verið við honum sum fiskimaður.

Á slóðini í Múla

Eg og Poul Andreas, sum eg giftist við, vóru nógv ár seinni ein túr á Viðareiði. Tá sigi eg, at eg fái ikki frið á mær fyrr enn eg havi verið í Múla. Vit fóru so hagar. Har var einki fólk meira enn í einum húsi. So koma tvey fólk út, vit fóru so at práta. Tá sigi eg: “Hava tit hoyrt um ein bát, sum gekk burtur her.” “Nú er tú akkurát ov sein at spyrja rætta persónin. Tað var abbi mín, sum bjargaði Hendrik Hammer, og hann er akkurát deyður. Men eg skal fortelja tað, sum eg veit frá honum. Hann segði, at hann trillaði grind frá fjøruni og niðan til hús. Hann helt seg hoyra okkurt. Men so hugsaði hann, at hann hevði fingið sær ein snaps fyri at orka at trilla, tað var kanska hetta, sum gjørdi seg galdandi. Hann fór oman aftur og hoyrir akkurát tað saman.

Tá skilir hann, at her er okkurt, sum ikki ruggar rætt, og hann fór niðan aftur eftir fólki. Tá finna teir henda holvda bátin við tí eina manninum. Teir mundu ikki fingið hann leysan, so fast helt hann. Hann var eisini so illa fyri, at tað gingu fleiri dagar, áðrenn hann kundi fara úr Múla aftur.”

Læknabátur kom eisini norður við lækna til Hendrik. Sunneva Olsen, ættað úr Múla, greiðir frá, at tað var tað hepn í hesum, at mamma hennara hevði beint átt ein son, og hon var nokk so illa fyri. Hon fór tiskil til Klaksvíkar við læknabátinum.

Hendrik Hammer fortaldi fyri mær, at hann sá Hendrik Dahl koma triggjar ferðir upp á kjølin. Eg havi sjálvsagt seinni hugsað: “Gud viti, hvussu tað hevði verið, um hann kom til Havnar tann leygardagin, sum eg sýtti honum at koma.” Men tað hevur verið lagnan, sum vildi tað so.

Sigga, mamma Hendrik, hevði droymt so nógv óhugnaligt náttina fyri. Hon bønaði Hendrik um ikki at fara. Men hann segði, at hann mátti fara, tí hann hevði lovað at koma við.

Annars havi eg alla mína tíð havt samband við ættina hjá Hendrikki, og tey hava eisini verið trúgv við meg.

Komandi partur

Í komandi parti kemur Hensia til Gøtu, har hon skal passa svigarinna, Fridu, upp. Steðgurin í Gøtu hevur inntil nú verið 70 ár!